

«انسان 250 ساله» دیدگاه‌های رهبر معظم انقلاب درباره سیره سیاسی ائمه است

یکی از تدوین‌کنندگان کتاب «انسان 250 ساله» گفت: این کتاب صحبت‌های مقام معظم رهبری درباره سیره سیاسی ائمه است؛ از این حیث که ایشان اعتقاد دارند از زمان رحلت پیامبر (ص) تا غیبت صغری که دقیقاً 250 سال طول کشیده، ائمه رفتار متفاوت و متناقض با هم نداشته‌اند.

یکی از تدوین‌کنندگان کتاب «انسان 250 ساله» گفت: این کتاب صحبت‌های مقام معظم رهبری درباره سیره سیاسی ائمه است؛ از این حیث که ایشان اعتقاد دارند از زمان رحلت پیامبر (ص) تا غیبت صغری که دقیقاً 250 سال طول کشیده، ائمه رفتار متفاوت و متناقض با هم نداشته‌اند.

به گزارش خبرگزاری فارس، به جز سن طولانی حضرت نوح که در قرآن کریم و روایات آمده است، ما انسانی با سن و سالی زیادتر از حد معمول انسان یعنی حدود 80 تا 100 سال سراغ نداریم با این وجود به تازگی کتابی منتشر شده است با عنوان «انسان 250 ساله»؛ رد پای این انسان و این عبارت را که گرفتیم به سخنان مقام معظم رهبری و تعبیر جالب ایشان رسیدیم که درباره زندگی امامان بیان فرموده‌اند. در سخنان ایشان می‌خوانیم:

«زندگی ائمه علیهم‌السلام را ما باید به عنوان درس و اسوه فرا بگیریم - نه فقط به عنوان خاطره‌ی شکوهمند و ارزنده - و این، بدون توجه به روش و منش سیاسی این بزرگواران، ممکن نیست. بنده شخصاً علاقه‌ی به این بُعد و جانب از زندگی ائمه علیهم‌السلام پیدا کردم، و بد نیست این را عرض کنم که اول‌بار این فکر برای بنده در سال 1350 و در دوران محنت‌بار یک امتحان و ابتلای دشوار پیدا شد. اگرچه قبل از آن به ائمه علیهم‌السلام به صورت مبارزان بزرگی که در راه اعتلای کلمه توحید و استقرار حکومت الهی فداکاری می‌کردند، توجه داشتم، اما نکته‌ی که در آن برهه ناگهان برای من روشن شد، این بود که زندگی این بزرگواران، علی‌رغم تفاوت ظاهری - که برخی، حتی میان برخی از بخش‌های این زندگی احساس تناقض کردند - در مجموع یک حرکت مستمر و طولانی است، که از سال دهم، یازدهم هجرت شروع می‌شود و دویست و پنجاه سال ادامه پیدا می‌کند و به سال دویست و شصت - که سال شروع غیبت صغری است - در زندگی ائمه‌علیهم‌السلام خاتمه پیدا می‌کند.

این بزرگواران یک واحدند، یک شخصیتند. شک نمی‌شود کرد که هدف و جهت آنها یکی است. پس ما به‌جای اینکه بیاییم زندگی امام حسن مجتبی و امام حسین و امام سجاد علیهم‌السلام را جداگانه تحلیل کنیم - تا احیاناً در دام این اشتباه خطرناک بیفتیم که سیره این سه امام به خاطر اختلاف ظاهری با هم متعارض و مخالفند - باید یک انسانی را فرض کنیم که دویست و پنجاه سال عمر کرده، و در سال یازدهم هجرت قدم در یک راهی گذاشته و تا سال دویست و شصت هجری این راه را طی کرده است. 28/4/1365»

به دلیل اهمیت انتشار چنین کتابی توسط مرکز فرهنگی صهبا، سراغ این مجموعه رفتیم و محمد شیخ‌لر از تدوین‌کنندگان این کتاب را که در این موضوع احاطه خوبی دارد یافتیم و درباره این کتاب، تعبیر انسان 250 ساله و دیدگاه مقام معظم رهبری در این باره به گفت‌وگو نشستیم. این مصاحبه در ادامه می‌آید:

*فارس: درباره کتاب انسان 250 توضیح می‌دهید؟

*شیخ‌لر: این کتاب صحبت‌های مقام معظم رهبری درباره سیره سیاسی ائمه است. این 250 سال از این حیث است که ایشان اعتقاد دارند از زمان رحلت پیامبر (ص) تا غیبت صغری که دقیقاً 250 سال طول کشیده، ائمه یک سری رفتار متفاوت و متناقض با هم نداشته‌اند که مثلاً یکی از آنها صلح کند، دیگری قیام کند، می‌گویند کل این افراد یک نفر بوده که 250 سال عمر کرده و متناسب با شرایط سیاسی اجتماعی جامعه رفتار کرده‌اند و به آنها به صورت پیوسته و «انسان 250 ساله» نگاه می‌کنند و همه رفتارشان را یکسان نگاه می‌کنند و این محور کتاب است.

*فارس: مقام معظم رهبری مشخصاً از چه زمانی یا در چه سخنرانی‌شان به این تعبیر اشاره کرده‌اند؟

*شیخ‌لر: این فکر در سال 1350 در ذهن ایشان ایجاد می‌شود و یک بار دیگر به مطالعه تاریخ اسلام می‌پردازند. ایشان سال 1350 هر چه از تاریخ اسلام خوانده بودند را کنار می‌گذارند و یک بار دیگر مباحث را می‌خوانند و طبق صحبت‌های خودشان با این خواندن دوباره این فکر در ذهنشان تایید می‌شود و بعد ایشان در بازه‌های زمانی مختلفی می‌آیند و این سیره سیاسی ائمه را تبیین می‌کنند. یکی بین سال‌های 50 تا 53 این مقوله را تبیین می‌کنند که متأسفانه در آن سال‌ها این سخنان در مسجد کرامت ایراد شده، کسی آن را ضبط نکرده است فقط خاطره‌اش هست که ایشان در آن سال‌ها این سیر تاریخی را گفته‌اند.

بعد از انقلاب که صحبت‌های ایشان ضبط شده، ایشان در برهه‌های زمانی مختلفی در این باره صحبت کرده‌اند مقدار زیادی از این سخنرانی‌ها هم به کنگره جهانی حضرت رضا (ع) برمی‌گردد که ایشان موارد تاریخی را مطرح کردند، در تریبون نماز جمعه هم به مناسبت‌های مختلف مرتبط با ولادت یا شهادت ائمه صحبت کرده‌اند، یا در یک سری سخنرانی‌های ایشان در مورد امام صادق (ع) این اندیشه مشهود است.

**جای خالی پیامبر(ص) در زندگی انسان 250 ساله

یا آن زمان که ایشان ترور شد و هیچ مسئولیتی نداشتند و در بیمارستان بودند يك سري مکتوبات درباره امام سجاد (ع) دارند که نشریه پاسدار اسلام منتشر شده و ما از آنها در تدوین کتاب استفاده کردیم و در کل ایشان در بازه‌های زمانی مختلف درباره ائمه با این دیدگاه و رویکرد صحبت کرده‌اند. کلا هر بار که درباره یکی از امامان می‌خواهند صحبت کنند اول این مبحث انسان 250 ساله را مطرح می‌کنند و بعد درباره آن امام صحبت می‌کنند. این مباحث جمع‌آوری شده و ما هر يك از امامان را کنار هم قرار دادیم. در این سیر چون دیدیم جای خالی پیامبر احساس می‌شود به پیش درآمد این انسان 250 ساله که این انسان چي را تحویل گرفت؟ جامعه مدنی پیامبر (ص) چه بود و به کجا رساند؟ ما آمدیم وقایع زندگی پیامبر را یعنی حرکت‌های سیاسی پیامبر را هم از روی صحبت‌های مقام معظم رهبری استخراج و به آن اضافه کردیم تا معلوم شود انسان 250 ساله چه چیزی را تحویل گرفت؟

**زندگی انسان 250 ساله، زندگی 12 امام نیست

* فارس: پس از نظر ایشان انسان 250 ساله از اولین امام شروع می‌شود و به آخرین امام می‌رسد ولی پیامبر (ص) جزء این انسان 250 ساله نیست؟

* شیخ لری: بله زندگی انسان 250 ساله از رحلت پیامبر (ص) شروع می‌شود تا شروع غیبت صغری و حتی قسمت‌هایی از زندگی حضرت علی (ع) هم در زندگی انسان 250 ساله نمی‌گنجد، زندگی 12 امام نیست، برهه‌ای از تاریخ است. همین برهه تاریخی رحلت پیامبر تا غیبت صغری را هم ایشان به 4 قسمت تقسیم می‌کند. قسمت اول را سکوت و همکاری می‌نامند که این امام، مقابل جریان‌های موازی هم سکوت می‌کند و هم همکاری می‌کند و دقیقاً می‌شود دوران 25 سال سکوت امام علی (ع) که ایشان در کنار خلفا در اداره حکومت کمک کرد.

دوره دوم دوره به حکومت رسیدن امام است که می‌شود 4 سال و 9 ماه امام علی (ع) به چند ماه حکومت امام حسن (ع). برهه سوم دوران مبارزه کوتاه مدت است که شامل 10 سال امامت امام حسن (ع) و 10 سال امام حسین (ع) می‌شود که در مدت 20 سال حکومت معاویه است.

**مقام معظم رهبری معتقد هستند تاریخ برای مردم بد جا افتاده است

از بعد کربلا دوره مبارزه پنهانی و بلند مدت شروع می‌شود که ائمه کار پنهانی انجام می‌دهند. قبل از آن امام حسین (ع) کار آشکار انجام می‌دهند و برنامه‌ریزی کوتاه مدت انجام می‌دادند تا بعد از معاویه، امام حاکم شود اما واقعه کربلا و بی‌بصیرتی افراد باعث شد اتفاق وحشتناکی بیفتد و ائمه این سیاست را به سیاست بلند مدت تبدیل کردند و تشکیلات پنهانی درست کردند. امام صادق (ع) تشکیلاتی داشته است که به خراسان و جاهای دیگر رسیده است امام موسی کاظم (ع) تشکیلاتی داشته و تحت تعقیب و گریز بوده است. مقام معظم رهبری معتقد هستند تاریخ برای مردم بد جا افتاده است مثلاً مردم فکر می‌کنند امام سجاد (ع) فردی بیمار بوده است در حالی که بیماری ایشان فقط دو هفته طول کشیده یا در تصور عوام این است که امام موسی کاظم (ع) مرتب زندانی بوده است. کسی نمی‌آید بگوید امام موسی کاظم مگر چه کرد که زندانی‌اش کردند؟ ایشان روایت‌هایی را تفسیر می‌کنند که ایشان مثل افراد فراری مرتب در تعقیب و گریز بوده است یاران ایشان را شکنجه می‌دادند تا جای امام را لو بدهند. آقا این روایت‌ها را بررسی می‌کنند و می‌پرسند مگر امام موسی کاظم (ع) چه کرده بود؟ این طور نبوده که ایشان مرتب زندانی باشد، امام آماده قیام بوده است تا اینکه حکومت عباسیان او را دستگیر می‌کند. در مورد دیگر امامان هم همین طور است. مثلاً درباره امام رضا (ع) هم همین طور است. مامون کاری کرد که تمام رفتار امام (ع) تحت کنترل قرار گیرد اما امام رضا (ع) کاری کرد که ضد برنامه‌های مأمون بود. سیر این کتاب سیر تاریخی زندگی امامان است با یک نگاه محوری که اینها يك نفر بوده‌اند رفتارشان متناقض با هم نبوده و متناسب با شرایط سیاسی و اجتماعی واحد را برای رسیدن به حکومت دنبال می‌کردند و این حکومت مورد نظر، یعنی بهترین وسیله برای رشد و تعالی انسان‌ها است.

**#171; انسان 250 ساله; تا چند هفته آینده در کتابفروشی‌ها

* فارس: سؤالی که پیش می‌آید این است که این کتاب هم مانند کتاب #171; دغدغه‌های فرهنگی; مقام معظم رهبری، تالیف شده است؟ یعنی سخنرانی‌های ایشان با همان قالب آمده یا قالب سخنرانی به هم ریخته شده و متن و مطلبی از آن استخراج شده است؟

* شیخ لری: در کتاب دغدغه‌های فرهنگی يك سخنرانی محور بود و در قالب آن سخنرانی مطالب دیگر آمده بود اما این کتاب این چنین نیست و به سیر تاریخی چیده شده است یعنی ما صحبت‌های مقام معظم رهبری را به ترتیب سیر تاریخی ائمه آورده‌ایم. ابتدا از پیامبر شروع می‌شود و بعد درباره امیرالمؤمنین (ع) است و کتاب ادامه پیدا کرده است یعنی فصل بندی کتاب، فصل بندی ائمه است.

* فارس: همه مطالب کتاب، سخنان ایشان است؟ مطلبی به عنوان توضیح اضافه نشده است؟

* شیخ لڑ: همه کتاب، سخنان ایشان است. اصلاً صہبا خارج از صحبت‌ہای مقام معظم رہبري ہیچ کاری را انجام نمی‌دهد.

* فارس: این کتاب ہم محصول يك کارگروہي است؟

* شیخ لڑ: همه کتاب‌ہای ما کار گروہي است.

* فارس: کتاب در چه مرحلہ‌اي قرار دارد؟

* شیخ لڑ: این کتاب در دست چاپ است و طی چند ہفتہ آیندہ وارد بازار کتاب می‌شود.